

Розділ 1. ЗЕЛЕНИЙ ЗАЄЦЬ

Заєць був справді зелений. Вгодований, гладкий, з червонястими очима, але зелений. Точніше, темно-зеленого кольору, а тому вирізнявся на тлі молодого пагіння, яке тільки-но покривало ліс після затяжної зими.

Пинтя зажмури́в праве око, потім — ліве, потряс для певності головою, але коли розплющив очі, нічого не змінилося. Зелений заєць і далі скуб собі траву на невеличкій галявині посеред пралісу.

Пинтя заховався за великий кущ ліщини, тому мав трошки часу, аби обміркувати сю дивовижну при-

ключку. Та що дужче вдивлявся в кущого, то більше ворушилося в нього волосся на голові. За спиною це звірятко мало невеличку... торбинку. Так-так, ладну торбинку, але таку мізерну, що її хіба для дитинчати могли справити. «Мабуть, я дурних грибів наївся! — почухав Пинтя потилицю пістолем, якого про всяк випадок тримав напоготові. — Кажуть, є такі гриби, від яких у голові виникають марева». Але ж ні! Грибів він не їв уже добрий місяць. Останню жменьку сушених біляків розбійник зварив, коли ще сніг лежав по коліно. А тепер вже он листя на букові зав'язалося.

Заєць наче щось відчув. Різко підняв голову, ставши на задні лапи, і роззирнувся. Пинтя навіть перестав дихати. Переконавшись, що все спокійно, вухатий перевернувся на спину й почав трясти лапками.

«Що це з ним? — витріщив очі легінь. — Може, теж наївся дурної трави?». Він відхилив гілочку ліщини, аби краще бачити.

Заєць почав... сміятися. Так-так, купий чеберяв лапками і реготав так, як сміються малі діти — весело і задерикувато. Пинтя й собі мимоволі усміхнувся. Аж тут у нього в череві голосно буркнуло. Адже зимові запаси давно скінчилися, а побратими не квапилися повертатися до лісу, доки він не вкриється новим листом.

Пинтя зажмури́в очі й уявив гарячу юшку із зайчатини. Або ні, краще смажений вухань на рожні, пропахлий димком розбійницької ватри. У шлунку знову буркнуло, і отаман стривожився, аби ці звуки не долинули до полохливого заячого вуха.

Тим часом заєць, як навмисне, перестав бавитися, скочив на ялиновий пеньок і зосереджено про щось думав. На тлі бурої ялицевої кори зелений заєць був прекрасною мішенню для стрільця, тож рука розбійника мимохіть сама випросталася для пострілу. Парубійко спокійно зловив здобич на мушку, затамував подих і повільно натиснув на гачок.

Але що це?! Хай йому біс! Замість пострілу пролунало сухе клацання. Пістоль дав збій. Однак цього звуку було досить, аби Зелений заєць перелякано глипнув на ліщинові корчі й почав утікати.

Голодний розбійник кинувся за ним. Гілляччя боляче шмагало його по обличчю та руках, та легінь біг, як молодий олень, боячись упустити смачнющий обід, — уже цілих три дні він нічого не міг вполювати і підживлювався лише сушеницями та горішками. Припаси скінчилися, і вся надія була на побратимів, які от-от мали повернутися із зимівлі.

Пинтя біг вправно, адже, перебуваючи стільки часу у лісі, вже сам став напівдикуном. Однак сили його швидко полишали, бо ж на голодне черево не до змагань. Тим паче із зайцем. Хоч як дивно, вухань усе ще не відірвався від переслідувача. У світлому буковому лісі його зелену постать було добре видно на рудому покриві з торішнього листя та глиці.

І тут розбійник доп'яв, у чому річ. Заєць кульгав. І що далі, то сильніше. Певно, забив ногу об камінь, а може, це була якась давня рана. Від пострілу його рятувало тільки те, що він петляв, різко звертаючи з одного боку на другий. Пинтя напружив усі сили

й почав скорочувати відстань, хоча й дихав голосно, як старий пес. Аж тут він почув таке, що аж укляк на місці. Заєць... лаявся! Та ще й як! Не згірше Шпіньки чи цигана Мішка!

— Лайдак! Дурень! Одоробло! — вигукував куций, налягаючи на ліву лапу. — Бовдур! Телепень! Дурило!

«Це він про себе чи про мене?» — здивувався розбійник і відразу кинувся навздогін, бачачи, що Зелений заєць зараз зникне в чагарях, які починалися за буковим лісом.

«Якщо я його втрачу, то собі цього нізащо не пробачу», — зціпив зуби легінь, біжучи мов шаленець. На щастя, заєць не переставав лаятись, тож Пинтя йшов радше на голос, для певності помічаючи куці, які час від часу хиталися від різкого доторку втікача.

За цією галявиною, де влітку розбійники збирали ожину, починалося урвище. Голі шпильасті скелі стриміли мало не до хмар. Отож Пинтя мав надію вполювати там утікача, через якого вже боляче збив ноги і пошмагав обличчя галуззям.

На його щастя, він таки вихопився із заростів на секунду раніше і встиг побачити краєм ока, як Зелений заєць забіг до невеликої печери-яскині прямо посеред гір, що стриміли безживними гостряками на тлі синього погідного неба.

«Ага! — витер Пинтя крисанею змокрілого лоба. — Тепер, куций, ти від мене не втечеш!». Він витяг з-за пояса другого пістоля і швидко подався до печери. Чомусь раніше вони з товариством її не пригледіли. Тепер же отаман уважно її роздивлявся. Зелений заєць

із розколини не вибігав, хіба що вона мала ще один вихід. Але цю невтішну думку розбійник від себе відганяв.

«Тут мусить бути якась таємниця, — міркував Пинтя. — Не може бути стільки очевидних казусів: Зелений заєць з торбинкою, який, до того ж, лається. Або я вже геть здитинів і зцапів на самоті!».

Печера дедалі більше звужувалась, тому легінь ішов зігнутий, як старий дід. На біду, він не мав при собі вогню, аби посвітити. А викрешувати іскру не було часу. Мусив іти навпомацки у суцільній темряві. Тож коли натрапив ногою у порожнечу, не зміг порятуватися.

Пинтя тільки голосно зойкнув, пошкрябав руками кам'яні холодні стіни, марно хапаючись за них як за останню надію, і, наче птах, полетів кудись униз. Час від часу він боляче гепався об скелю плечем чи коліном, але продовжував падати невідомо куди.

Нарешті внизу він побачив світло, яке швидко збільшувалось. А отже, вихід із пастки таки є. І якщо це й справді не був кам'яний мішок, то отаманові вельми пощастило. Інакше нашу розповідь довелося б урвати на цьому місці.

Але ж ні, Пинтя вилетів з розколини, мов ядро з гармати, і несподіване море світла так боляче різнуло його по очах, що він аж зажмурився. Коли ж розплющив очі, то перше, що побачив, — широку гладінь води, в яку він падав із неймовірною швидкістю.

Хлюсь!!! І Пинтя занурився аж на кілька метрів під воду, подумки дякуючи Богові, що не приземлив його

на які-небудь скелясті каменюки чи зелений праліс. Тоді б від розбійника точно залишилася б тільки по смертна слава.

Пинтя добряче ковтнув води і, виринувши на поверхню, голосно відкашлявся. Він глянув на чисте небо вгорі, озирнув плесо озера, що врятувало його від загибелі, і вже хотів було озвучити осанну Всевишньому, коли неподалік почув невдоволений хрипкий голос.

— Знову, трясця його матері! Знову, хай їм грець, усе мені перекапустили! — на березі розмахував руками якийсь дивний тип у зеленій мисливській вдяганці. Він, без сумніву, звертався до розбійника, бо більше нікого, куди оком кинь, видно не було.

«Що це за чуперадло?» — розмірковував Пинтя, про всяк випадок попливши на протилежний берег.

— Ви куди?! — гнівався невідомий. — Пливіть сюди, якщо вже все зіпсували! — махав він своїм капелюхом із фазанячим пером. — Я дам вам, добродію, ковток чудового колоніального рому!

Почувши про ром, Пинтя розвернувся і поволі поплив до дивака. Чесно кажучи, вода була ще зимнута і в розбійника зуб на зуб не потрапляв від дрижаків. А ром не тільки зігрів би його зсередини, а й трохи заспокоїв натягнуті, як струна, нерви.

— Давайте руку! — простяг чоловічок Пинті долоню і витяг його з води. Отаман геть знесилів, тож, скинувши кептар, сорочку і ноговиці, упав просто на землю, поволі приходячи до тями. За останню годину йому довелося зазнати стількох пригод, що іншому

стало б на цілий рік життя. Сонце й вітер його потроху просушували, і Пинтя, відхекавшись, згадав про обіцяний ковток рому.

— Панцю, а де ж... — опришко підняв догори голову й побачив, що невідомий неподалік смажить на патику доволі величеньку рибину.

— О, ви вже прочуняли! — заусміхався невідомий своїми великими передніми зубами. — Дозвольте відрекомендуватися: Прунслик, мисливець, який нічого не вполював.

І сказав він це з такою гордістю, наче повідомив, що він — син короля. При цьому галантно зняв свій зеленуватий мисливський капелюх і схилився в поштовому поклоні.

«Ну й блазень! — склав губи в посмішку Пинтя. — І що сьогодні за день такий?»

— Ласкаво запрошую на обід! — показав Прунслик руками на рибину, що вже парувала. Це було дуже доречно, бо розбійницький шлунок так голосно захурчав, що Пинтя аж зніяковів.

Рибу розділили на дві частини, Пинтя не міг натішитися стравою. Здається, нічого смачнішого він у житті не їв. М'які соковиті шматочки аж танули в роті. Життя на повен шлунок здалося йому значно світлішим. Юнак зачерпнув крисанею води з озерця і жадібно напився.

— Спасибі, друже! Бо голодне черево й отамана не слухає! — подякував він Прунсликові, коли після обіду витяг свою люльку й почав набивати її тютюнцем, який, на щастя, у розбійницькій коморі ще не перевівся.

— Куріння вадить вашому здоров'ю, — м'яко всміхнувся Прунслик.

— А падіння з такої висоти йому не вадить? — показав розбійник рукою на ставок та високу скелю, посередині якої з'явив отвір, що з нього випав Пинтя. — До речі, переді мною ніхто з цієї печери не вивалювався?

— Ви маєте на оці Зеленого зайця? — знову скрикнувся Прунслик ідіотською посмішкою.

— То заєць усе ж був?! — здивувався Пинтя, і аж сплеснув долонями об коліна. — Чому ж я не помітив його в озері?

— На жаль, саме його й не було! — зітхнув Прунслик. — Я сам пильную Зеленого зайця, але все марно.

— Ви?! Але навіщо?

— Маю таку потребу.

— Ти ба! — гукнув Пинтя, вихопив із Прунсликових рук мисливську флягу з туземним ромом і зробив три великі ковтки. — О, стало краще. Розповідайте далі!

— Балакучий Заєць вам, либонь, нагадує «Алісу»?

— З якого ще лісу? — не втямив розбійник.

— Не лісу, а «Алісу в Дивокраї». Це улюблена книжка моєї тітоньки Пудермантель, — набундючився мисливець. — Але наш Зелений заєць з їхнім Кроликом нічого спільного не має.

— Я нічого не второпав. У вас, любий друже, видно, до голови прилило забагато крові.

— Що? — оторопів Прунслик.

— От і я кажу: не забувайте мені баки, бо я нетерплячий, — Пинтя підтяг до себе свою сокирку. — Можу й зайву кров пустити, коли з мене дурня роблять.